

Profesorul universitar Aurel Saulea, doctor habilitat în medicină, membru corespondent al Academiei de Științe Medicale din România, Om Emerit din Republica Moldova, distins cu medalia „Meritul Civic” și cu „Ordinul de Onoare” rotunjește în toamna aceasta 70 de ani.

Fire energică, înzestrat cu spiritul de creație, Domnia sa rămâne activ, neobosit în cercetarea științifică în domeniul medicinei adaptive și creației pedagogice, lucrează cu abnegație asupra unor capitole ale viitorului manual pentru facultățile Stomatologie și Farmacie.

Alegerea viitoarei profesii i-a fost determinată de insigna „Юный медик СССР”, pe care a primit-o în clasa VIII-a pentru manifestarea curajului de a salva viața unui copil.

Domnul Aurel Saulea s-a născut în familia unor agricultori înstăriți, la 26 octombrie, în comuna Cubani, plasa Glodeni, județul Bălți. După absolvirea școlii medii de cultură generală din Balatina, în 1959, este înmatriculat și devine student al Institutului de Medicină din Chișinău.

Pe parcursul anilor de studenție îmbină armonios instruirea exemplară cu activitatea științifică și, sub egida profesorului universitar A. Zubkov și conferențiarului O. Dobromâslov, publică un șir de lucrări științifice. O perioadă de timp a fost Președinte al Societății Științifice a Studenților.

După absolvirea Institutului de Medicină este promovat în calitate de asistent universitar la Catedra Fiziologie, iar în 1966, după perfecționarea timp de 6 luni la Universitatea „M. Lomonosov” (Moscova), este numit șef al cursului de Biofizică medicală și, concomitent, predă cursul de fiziologie.

Printre interesele științifice din perioada studenției a fost studiul influenței radiației ionizante în doze de intensitate mică asupra activității receptorilor periferici cutanați. Rezultatele acestor cercetări originale în perioada de dezvoltare a cosmonauticii, au fost incluse în teza de doctor în medicină (1970).

Pe parcursul anilor, cercetările științifice ale profesorului Aurel Saulea sunt orientate spre medicina adaptivă cu referire la problema hipokineziei, actuală pentru modul de viață al societății contemporane, dar și pentru progresul cosmonauticii.

Între anii 1978 și 1985 aceste cercetări au fost efectuate în cadrul Institutului de Patologie Generală și Fiziopatologie al AȘM URSS (Moscova) sub conducerea ilustrului savant, profesor F. Meerson, discipolul academicianului V. Parin – fondatorul medicinei cosmice. Investigațiile științifice au fost axate pe aspectul adaptării sistemului cardiovascular în ontogeneză și în condiții de stres.

În 1985, după susținerea tezei de doctor habilitat în științe medicale la Consiliul științific specializat al AȘM al URSS, este promovat

în calitate de șef de secție la Institutul Medico-Biologic (Moscova), dar circumstanțele familiale l-au impus să revină în Moldova, la *Alma Mater*.

Peste un an de zile a fost numit șef al catedrei Medicină sportivă și Reabilitare medicală, iar în 1989 - șef al catedrei Fiziologie umană și Reabilitare Medicală.

Interesele științifice ale cadrului didactic al catedrei, în această perioadă, au fost axate pe studierea rolului disbalanței proteaze-inhibitor proteaze în afecțiunile provocate de factori stresanți.

În 1992, concomitent, este numit director al Centrului Național de Reabilitare Medico-socială al Ministerului Muncii și Protecției sociale. Sub îndrumarea profesorului Aurel Saulea s-au efectuat cercetări în domeniul aprecierii calității vieții oamenilor bătrâni din spațiul rural și urban. Cercetările în domeniul gerontologiei au permis elaborarea unor principii de protecție a bătrânilor din Republica Moldova.

Profesorul Aurel Saulea este autorul a peste 200 de lucrări științifico-didactice, inclusiv, 4 monografii, 3 – manuale, 1 – compendiu și 15 lucrări metodice. Rezultatele cercetărilor științifice au fost publicate în revistele științifice de prestigiu din România, Rusia, țările ex-sovietice, Portugalia, Marea Britanie, ș. a.

Sub egida profesorului Aurel Saulea au fost elaborate și susținute 6 teze de doctor și 2 de doctor habilitat în științe medicale.

Cu contribuția nemijlocită a Domniei sale, s-a obținut un grant de cercetare științifică: Proiectul nr. 4066 „Development of medical multifunctional device and new techniques for electrotherapy in various directions of medicine”, finanțat prin intermediul Science and Technology Center of Ukraine (STCU) privat companies and governmental agencies from the European Union, United States, and Canada have used STCU.

În 1993 este ales membru-corespondent al Academiei de Științe Medicale din România, iar Academia de Științe Înalte, Iași i-a acordat titlul onorific de *Doctor honoris causa*. Un an mai târziu, devine membru al colegiului de redacție al revistelor „Physiology” și „Romanian journal of Physiology (Physiological Sciences)”. Din 2005 îndeplinește obligațiile de secretar științific al revistei „Palestrica Milenium III”, membru al Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică și membru al Consiliilor Specializate în cardiologie și științe medico-biologice.

Pentru merite deosebite în activitatea multilaterală, profesorul Aurel Saulea, a fost apreciat în 1995 cu distincția „Om Emerit”, un an mai târziu i s-a decernat medalia „Meritul Civic”. În 2008 devine Laureat al săptămânalului „Literatura și Arta” în domeniul științei, iar în 2011 este decorat cu Ordinul de onoare.

Aurel Saulea este un om al timpului și participă activ în viața societății civice din R. Moldova, activând în calitate de deputat în primul Parlament al Republicii Moldova, care a declarat Independența. Activează cu succes în calitate de vice-președinte al Societății oamenilor de Știință, cultură și artă.

La această frumoasă aniversare, întreaga comunitate universitară vine cu sincere felicitări și urări de sănătate, succese notabile în întreaga-i activitate, să se simtă necesar societății pentru mulți ani înainte, să fie plin de spirit și elan tineresc.

Ion Ababii, dr. h., profesor, academician
Rector al USMF „Nicolae Testemițanu”